

ГЛАВА XV

БОРБАТА НА БЪЛГАРИТЕ СЪ ЛАТИНЦИТЕ

Франки въ Цариградъ. — Калоянова уния. — Гръцко-български съюзъ срещу франкитѣ. — Сждбата на императоръ Балдуина въ битката при Одринъ (1205). — Кървави войни въ Тракия и Македония. Калояновата смъртъ при Солунъ. — Узурпаторътъ царъ Борилъ (1207—1218). — Гонене на богомилитѣ (1211). — Македонскитѣ князе Славъ и Стръвъ.

На 23 юний 1203 г. при залъзъ слънце предъ Цариградъ се явила флотата на латински кръстоносци; на 300 кораби дошли венецианци, ломбардци, французи и нѣмци (ок. 30,000 души), да турятъ край на Византийската империя. На чело на тази експедиция, подмамена тукъ отъ първоначалната ѣ цель — Палестина отъ хитритѣ венецианци, билъ слѣпиятъ дожъ Енрико Дандоло, непримиримъ врагъ на византийцитѣ. Тридесетъ години порано, когато той презъ време на войната пристигналъ като пратеникъ въ Цариградъ, той злодейски билъ ослѣпенъ предъ входа на приемната зала съ помощта на едно изпъкнало огледало, което силно отражавало слънчевитѣ лъчи¹. Цариградъ билъ превзетъ не въ единъ день; борбата, съ успѣхъ ту на едната, ту на другата страна, продължила деветъ месеца. Въ обсадения градъ императоритѣ били възкачвани и сваляни единъ следъ другъ. Три пжти прекрасната и горда Източна столица потъвала въ пламъци и то все отъ огньоветѣ на обсадителитѣ. Найсетне, на 13 априлъ 1204 г. кръстоносцитѣ станали господари на града следъ жестоко клане и ужасни грабежи. Графъ Балдуинъ Фландрски, благочестивъ и храбъръ герой, но лошъ политикъ, получилъ императорската корона въ църквата Св. София. Завоевателитѣ веднага се заловили да доразрушатъ Римската империя; една година имъ стигнала, да си постигнатъ цельта. Само на три мѣста още гърцитѣ отстоявали независимостта си: въ Трапезунтъ — въ новата империя на Алексия Комнина, въ Епиръ — въ току-що основаната държава на Михаилъ Ангела, и въ Никея, въ която византийски бѣжанци се събрали около императора Теодоръ I Ласкарисъ. Всички останали части на империята били вече подъ франкска властъ. Венецианцитѣ завзели много острови и пристанища. Бонифаций, благородниятъ Монфератски маркграфъ, основалъ свое полунезависимо кралство въ Солунъ. Върху древната класическа почва на Елада възникнали нови княжества: Атинско, Ахайско, Наксоско и др., въ които френско и италиянско дворянство вече господствувало отъ новопостроенитѣ си рицарски замъци надъ мѣстното гръцко население. Нигде въ Европа тогава не е могло тъй свободно да се развива рицарството, както въ тѣзи нови източни латински държави. Много недостойни членове на дворянството се стичали тамъ, та въ непрежснати борби съ гърцитѣ да водятъ романтиченъ, пълненъ съ приключения животъ. Дори и латинскитѣ